

*Эртани — Бутуниттифок нефти ва газ саноати ходимлари кунни

АНЪАНАВИЙ БАЙРАМ

Мана шу йилги юбилей йилда нефть ва газ саноати ходимларининг кўп миңги кишилик коллектив бутун совет халқи билан биргаликда олтинчи марта ўзларининг анъанавий байрамларини юксак сўбаси ва меҳнат кўтаринчилиги жиғи урган бир вазиетда нишонламоқда.

Хозирги пайтда нефть ва газ саноати — мамлакатимиз экономиксининг юксак тараққий этган тармоғи бўлиб, у энергетика ва химиянинг ривожланишининг ишончли базасидир.

Газ саноатининг ходимлари Шарқ районларидagi давлат бий ресурслардан янада самарали фойдаланиш ва унинг тизлиги билан ўзлаштириш масалаларини муваффақиятли ҳал қилиб, арзон экинликта бўлган талабни қондиришмоқда.

Урта Осиё — Марказ, Бухоро — Урал газ магистраллари экономикamız тараққийетда жуда катта роль ўйнайд.

Жарқоқ — Тошкент газопроводи орқали муҳим тазам равишда бориб турган ёқилги Ўзбекистоннинг энг йирик саноат марказларидан бирининг эҳтиёжларини қондиришмоқда. Тошкент яқинда республика пойтахти халқ хўжалиги эҳтиёжига қиш пайтда зарур бўладиган етарли ёқилги запаслари тўлиб қўйилган.

Нефть ва газ саноатининг ходимлари ўзларининг анъанавий байрамларини сўзда олди меҳнат вахтасида турган ҳолда нишонлар эканлар, улар Ватанимиз иқтисодий қудратининг янада мустақамлашишига, мамлакатимизда коммунистик жамият қурилишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

1969 йили магистрал газопроводлари бўйича 156 миллиард кубометрдан ортиқ товар газ берилди. 1970 йили бутун Ватанимиз бўйича 195,8 миллиард кубометр табиий газ ва 3,7 миллион кондеват берилди, 11,8 миллиард кубометр газ қайта ишланади, 2,7 миллионга газ плиталари тайёрланади ва 2,39 миллионга газ баллонлари ҳамда махсулотнинг бошқа турлари ишлаб чиқарилади.

Юбилей йилда шахарларни газлаштириш 53—54 процентни, кишлоқ жойларида эса 20—21 процентни ташкил этади. 1965 йил билан таққослаганда мамлакатимизда газлаштирилган квартираларнинг миқдори икки бараварга ошганлигини гувоҳлик қилади. Хозирги пайтда 90 миллиондан ортиқ киши ўз манзил турмушида ана шу арзон ёқилгидан фойдаланади.

Халқ хўжалигида газдан фойдаланиш эса саноат марказларининг ёқилги билан таъминлаши анча яхшилади ва ишлаб чиқариш кучларини тараққий эттириш имконини берди. Саноатнинг барча тармоқларида табиий газдан кенг фойдаланилмоқда. Табиий газ ёрдамида ўнлаб миллион тонна пўлат ва чуён эритилмоқда, цемент ва бошқа қурилиш материаллари ишлаб чиқаришмоқда. Газдан химия, машинасозлик ва энергетикада ҳам унмилли фойдаланилмоқда. Ундан халқ хўжалигида тежам-терғаб фойдаланиш тўғрисида беш йиллик охирига бориб келадиган фойда 7 миллиард сўмга яқинлашади.

Мамлакатимиз газ саноатини бундан буён ҳам тараққий эттириш учун етарли хом ашё базасига эга.

Айниқса, Урта Осиё республикаларида газ саноати тез суръатлар билан ривожланапти. Кейинги ўн йил ичида Ўзбекистон, Тожикистон, Қирғизистон ва Туркистон ССР территорияларида жуда кўп-лаб газ манбалари топилади ва фойдаланишга топширилади.

Ўзбекистон ССРнинг ўзидagina 29 та шахар газлаштирилган. Эндигида магистрал газопроводи яқин бўлган кишлоқ посёлкаларини ҳам газлаштириш ишлари бошланди.

Тошкентте қўйиш станциясининг коллектив хар кунини шахардаги умумий оқватнинг тармоқлари ва аҳолига ҳамда металл қирқувчи саноат корхоналарига 2400 баллон қисилган газ жўнатади.

СУРАТДА: станциянинг пешкадам газ қуювчларидан (чапдан ўнгга) Раззоқ Махмудов, Хамид Рўзметов ва Комил Манеров ўртоқлар.

М. Нуррадинов фотоси.

Мамлакатимизда газ саноати тез суръатлар билан ривожланапти. Кейинги ўн йил ичида Ўзбекистон, Тожикистон, Қирғизистон ва Туркистон ССР территорияларида жуда кўп-лаб газ манбалари топилади ва фойдаланишга топширилади.

Ўзбекистон ССРнинг ўзидagina 29 та шахар газлаштирилган. Эндигида магистрал газопроводи яқин бўлган кишлоқ посёлкаларини ҳам газлаштириш ишлари бошланди.

Тошкентте қўйиш станциясининг коллектив хар кунини шахардаги умумий оқватнинг тармоқлари ва аҳолига ҳамда металл қирқувчи саноат корхоналарига 2400 баллон қисилган газ жўнатади.

СУРАТДА: станциянинг пешкадам газ қуювчларидан (чапдан ўнгга) Раззоқ Махмудов, Хамид Рўзметов ва Комил Манеров ўртоқлар.

М. Нуррадинов фотоси.

Мамлакатимизда газ саноати тез суръатлар билан ривожланапти. Кейинги ўн йил ичида Ўзбекистон, Тожикистон, Қирғизистон ва Туркистон ССР территорияларида жуда кўп-лаб газ манбалари топилади ва фойдаланишга топширилади.

Ўзбекистон ССРнинг ўзидagina 29 та шахар газлаштирилган. Эндигида магистрал газопроводи яқин бўлган кишлоқ посёлкаларини ҳам газлаштириш ишлари бошланди.

Тошкентте қўйиш станциясининг коллектив хар кунини шахардаги умумий оқватнинг тармоқлари ва аҳолига ҳамда металл қирқувчи саноат корхоналарига 2400 баллон қисилган газ жўнатади.

СУРАТДА: станциянинг пешкадам газ қуювчларидан (чапдан ўнгга) Раззоқ Махмудов, Хамид Рўзметов ва Комил Манеров ўртоқлар.

М. Нуррадинов фотоси.

2 TOŠKENT 666666 5 СЕНТЯБРЬ, 1970 й.

Планета — янгиликлари

ЛЕЙПЦИГ. ТАСС МУХБИРИ М. Никиточкин хабар беради: Германия Демократик Республикаси министрилар совети раиси Хушурдаги матбуот бошқармасининг раиси Курт Влах матбуот конференцияси ўтказди. У. Лейпцигта кузги ярмаркада Турли мамлакатларнинг вакиллари ишчилик ва ўзаро ҳамкорлик вазиетда савдо иртиқсий алоқаларини боғлашмоқдалар, мустақамлашмоқдалар ва кенгайтирмоқда. Улар савдо битимлари тузбоқдалар.

Германия Демократик Республикаси Министрилар Совети Раиси Курт Влах матбуот конференцияси ўтказди.

Лейпцигда матбуот конференцияси

жаҳондаги кўп мамлакатлар қатнашаётган конференцияда турли мамлакатларнинг вакиллари ишчилик ва ўзаро ҳамкорлик вазиетда савдо иртиқсий алоқаларини боғлашмоқдалар, мустақамлашмоқдалар ва кенгайтирмоқда. Улар савдо битимлари тузбоқдалар.

КАТТА АҲАМИЯТГА ЭГА БЎЛГАН ВОҚЕА

БЕРЛИН. Германия демократик партияси правлениси президиумининг баёнотида бундай дейилди: Германия Демократик Республикасида ўтказилаётган демократик ер ислохоти халқнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи амалга ошириляётганлигидан далолат беради. Бу баёнот, ана шу ер ислохотининг 25 йиллиги муносабати билан эълон қилинган эди. Бунинг натижасида, дейилди, баёнотда, реакция ва фашизм, агрессия ва босқинчилик урушларининг ўчоғи бўлиб келган юнкерлар ҳокимиятига абадий чек қўйилди. Демократик ер ислохоти, дейилди, ана баёнотда, қишлоқларда демократияни ривожлантириш учун негиз вуқулган келтирди.

ПОЧТАСИЗ КАНАДА

Хозир Канадада катта вақтинчалик афзал қўриқлар — почта тўрт ойдан буён ўз ишини тўхтатиб қўйган. Иш ташлаш давомида Почта жўнатган нарсалар катта кенчилик билан келади. Пოსилка ва газеталар узок вақт ётиб қолади. Савдо-сотикда тартибсизлик ҳукм суряпти. Бу ерда у қўйишга насияга савдо ташкилотлари ва харидорлар ўртасида жуда кўп эътиборчи келдириб чиқарилади. Агарда мамлакатнинг йирик алоқа узели ва почта юкларини охириб турмуви базаси бўлган Монреалда почта фуригонларини хайдовчиларнинг бутун баҳор давомида иш ташлагани хисобга олсак, Канада алоқа хизматининг йирик алоқа узели равиш бўлиб қолади. Фақат пенсия переовдларига иш ташловчиларнинг қарори билан ўз вақтида етказиб бериш имконини йирик алоқа узели равиш бўлиб қолади. Фақат пенсия переовдларига иш ташловчиларнинг қарори билан ўз вақтида етказиб бериш имконини йирик алоқа узели равиш бўлиб қолади.

ЭКВАТОР. Гуаякилда Латин Америкаси миллий қахрамонлар — Симон Боливар ва Сан Мартин қуроли отрядлари қўшилиб Испан муштақачиларга қарши қуроли зарба берган жойда архитектура ансамбли қурилган. Ансамбль марказида қахрамонларга бронза ёдгорлик ўрнатилган.

МЕҲНАТ СОВГАЛАРИ

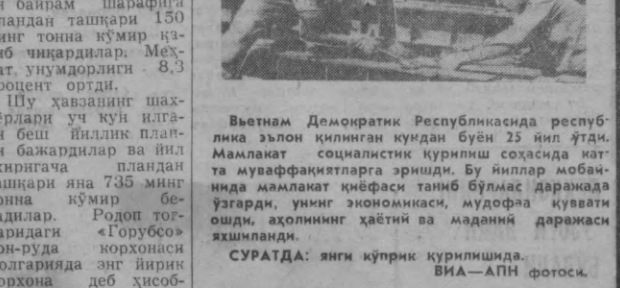
СОФИЯ. Болгария меҳнатқашлари мамлакатдаги социалистик революциянинг 26 йиллигини меҳнат совгалари билан қутиб олмоқдалар.

Болгарияда энг йирик кўмир кўни деб хисобланган Марина ҳавасининг шахтерлар байрам шарафига пиландан ташқари 150 миң тонна кўмир қазиб чиқарилади. Меҳнат унумдорлиги 8,3 процент ортди.

Шу ҳавасининг шахтерлари уч кўн илгари беш йиллик планни бажардилар ва йил охиригача пиландан ташқари яна 735 миң тонна кўмир бердилар. Родоп тоғларидаги «Горубо» кон-руда корхонаси Болгарияда энг йирик корхона деб хисобланади. Бу корхонанинг коллективи ҳам 9 сентябрь арафасида пиландан ташқари 2 миллион 300 миң левлик махсулот тайёрладилар.

Луковитдаги янги картон заводи бир неча кундан кейин ишга тушди. Бу корхона йилда 36 миң тонна картон ва қозғоқлар тайёрлайди.

(ТАСС).

Вьетнам Демократик Республикасида республика эълон қилинган кундан буён 25 йил ўтди. Мамлакат социалистик қурилиш соҳасида катта муваффақиятларга эришти. Бу йиллар мобайнида мамлакат қиёфаси таниб бўлмаган даражада ўзгарди, унинг экономикаси, мадффа қуввати ошди, аҳолининг ҳаёти ва маданий даражаси яхшиланди.

СУРАТДА: янги кўприк қурилишида. ВИА—АПН фотоси.

АММОНДАГИ АҲВОЛ

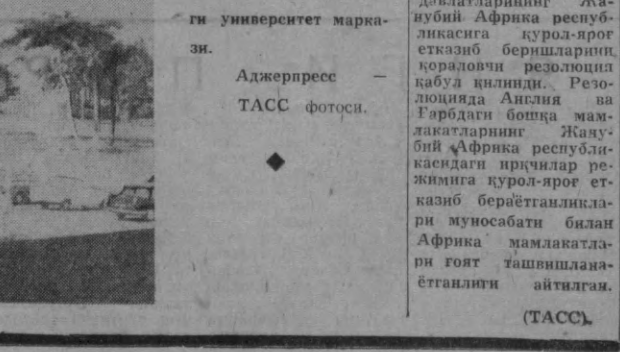
ҚОҲИРА. МЕН агент хабар беради: Аммондан олдин табиий газ қурилиш соҳасида катта муваффақиятларга эришти. Бу йиллар мобайнида мамлакат қиёфаси таниб бўлмаган даражада ўзгарди, унинг экономикаси, мадффа қуввати ошди, аҳолининг ҳаёти ва маданий даражаси яхшиланди.

АҚШ СЕНАТИДА

ВАШИНГТОН. Америка қўшинларини Вьетнамдан олиб чиқиш кетилишини конкрет муздатиларини белгилаб қўйиш мақсадида бир гуруҳи сенаторлар томонидан қилинган уриниш муваффақиятсизлик к к а учради. Америка сенати Макговерни билан Хэтфилдининг қўшинларини 1971 йил охиригача олиб чиқиш кетилиши қўзғатган тўзатиш 39 овозга қарши 55 овоз билан рад эди.

Бу тўзатиш сенатда овозга қўйилмади, анча олдинроқ ҳукумат уни конгресснинг юқори палатасида қабул қилдирилмаслик учун бутун кучини сарфлади.

Хар иккала партиядан бўлган 39 сенатор қўшинларини Вьетнамдан олиб чиқиш кетилишини конкрет муздатиларини белгилаб қўйиш мақсадида бир гуруҳи сенаторлар томонидан қилинган уриниш муваффақиятсизлик к к а учради.

НИГЕРИЯ. Лагосдаги университет маркази. Аджерпресс — ТАСС фотоси.

* БУГУН — ЧАҚИРИЛУВЧИЛАР КУНИ

Барчамизнинг бурчимиз

С. ОХУНЖОНОВ, полковник, республика ҳарбий комиссарининг ўринбосари.

«Бугун» бахшидаги байрам — 13 йиллар тантимаси кунини. Бу кунини байрам сифатида нишонлаш сўнгги йилларда анъана тусига кирди.

Худди шу кунини колхоз, совхоз, ўку юртиларида қақирлувчиларнинг революция ва уруш ветеранлари билан учрашувлари бўлиб ўтади, бағоят бешга етган йиллар Ватан, халқ, партия иши учун доимо тайёрлик, дед ол қилдилар, ўз мақоратларини намойиш қилдилар.

Бундай тақдирларни ўтказишда кўзда тутилган мақсад битта. У ҳам бўлса ёшларни ҳарбий-вотанпарварлик руҳида тарбиялашдан иборат. Дерҳақиқат, кейинги йилларда ҳарбий-вотанпарварлик тарбиясини коммунистик тарбиянинг ажралмас бир бўлаги сифатида майдонга чиқди. Бу табиий ҳол, Чунки ёшларда ўз Ватанини севати, унинг душманига исибатан аввас бўлиш, Совет қуролининг қудратига қомил ишонч билан қараш каби сифатларни мушасамлаштирмай туриб муваффақият тўғрисида гап бўлиши мумкин эмас.

Бу хабий зарурат КПСС Марказий Комитетининг «ВЛКСМнинг 50 йиллиги ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш вақтинчалик мақсадидаги чора-тадбирлари тўғрисида» қарори билан белгилаб берилган.

«Бугун» бахшидаги байрам — 13 йиллар тантимаси кунини. Бу кунини байрам сифатида нишонлаш сўнгги йилларда анъана тусига кирди.

Худди шу кунини колхоз, совхоз, ўку юртиларида қақирлувчиларнинг революция ва уруш ветеранлари билан учрашувлари бўлиб ўтади, бағоят бешга етган йиллар Ватан, халқ, партия иши учун доимо тайёрлик, дед ол қилдилар, ўз мақоратларини намойиш қилдилар.

Бундай тақдирларни ўтказишда кўзда тутилган мақсад битта. У ҳам бўлса ёшларни ҳарбий-вотанпарварлик руҳида тарбиялашдан иборат. Дерҳақиқат, кейинги йилларда ҳарбий-вотанпарварлик тарбиясини коммунистик тарбиянинг ажралмас бир бўлаги сифатида майдонга чиқди. Бу табиий ҳол, Чунки ёшларда ўз Ватанини севати, унинг душманига исибатан аввас бўлиш, Совет қуролининг қудратига қомил ишонч билан қараш каби сифатларни мушасамлаштирмай туриб муваффақият тўғрисида гап бўлиши мумкин эмас.

Янги мақоллар

Китоб — ақл қайроғи.
Савод, саводдан — дунё обод.
Қайлигини маҳрига боқма,
Меҳрига боқ.
Авалл ақл кетади,
Кейин бахт кетади.
Бахтли оила бор,
Беташвиш оила йўқ.
Уйим озода бўлсин десанг
Остонагин тоза тут.
Эмонни танқид қилдилар,
Яхшига тақлид қилдилар.
Тухмат, адоват —
Энг ёмон одат.
Тан тоза — дил тоза.

Донинг бир гуноҳи —
Нодонга ўн йил озиқ беради.
Дўстлар сонини санама,
Сифатини сина.
Хина кетади, тирноқ қолади,
Гина кетади, доғи қолади.
Ичасан, чекасан
Ўзингга кафан бичасан.
Меҳнат қилиб нон топган,
Нон ушқун хор этмас.
Дили бўшинг — тили бўш.
Бу мақолларни Узбекистон
халқ артисти
АМИН ТУРДИЕВ
тўлаб юборган.

Пазанда маслаҳати САБЗАВОТ ДИМЛАМАСИ

Қозонга ёг солиб
доғланади ва пиез солиб
қизаргуча қовурилади.
Оловни паст-латиб,
пиездор устига майда тўғралган сабзи,
даппак-даппак қилиб
тўғралган помидор,
қирқилган кашничи
билан укроп майда
чопилган болгар таримдориси,
саримсоқ пиез парраклари,
кубик шаклида тўғралган
картошка, сўнгра
нордон олма тиликларини
жойланади.

Қўшақаринг, азиз умрдошлар! М. Нуриддинов фототюди.

АЖОЙИБОТЛАР ЭНГ ҚАДИМГИ ФИЛДИРАК

Археологик қазини
пайтада Болгариянинг
Беково қишлоғида
ёши 5850 йилга тенг
булган араванинг фил-
дираги топилди. Бу
жуда қизик топилма
бўлиб чиқди. Ахир,
у Месопотамияда
топилган филдирак
энг қадимги ҳисоблан-
моқда.

ҚИЗГИШ ҚАЙИНЛАР

Гуниб қишлоғи
Донистондаги машҳур
овул бўлиб, ақойиб
жойлардан бири сана-
лади. Бу ернинг таби-
ат дунёсида кўплаб
ажойиботларни кўри-
шингиз мумкин. Ма-
ра, олдимизда кичик
ўрмон. Қандай дар-
хатлар ўсади, дер-
сиз? Қайинларми? Ле-
кин, пусти оқ эмас,
қизгиш, пушти ран-
ку! Бу нодир, камдан-
кам учрайдиган қайин
ўрмони бўлиб, у та-
содифан сақланиб
қолган. Қамақ учинчи
даври ўсимлиги хай-
вали ҳисобланади. Да-
рахлар узоқ геолог-
ик аср қайинларидир.
Ер шарида кам уч-
райдиган бу қайин
турлари миллион йил-
лар мобайлида ўзгар-
май турибди. Бу ўр-
монни Доғистонда
1885 йилда савҳат
қилган рус табиатшу-
носи Г. И. Раде то-
пган ва у ҳақда ёзган
эди. Ўшандан буён бу
пусти қизгиш ноёб
қайинни Раде номин
билан атайдилар.

ТУН ДАЙДИСИ

ХАЙВОНОТ ОЛАМИДА

Октябрь ойининг бошларида
Фарғона тоғ тизмаларида бегубор
осмон ўз хусини кўзга қилади.
Шундай кунлардан бирида биз ар-
қавор четига чиқиб яшириндикда,
бўрсик инини кўзатдик. Ин шоҳдор
арча тағидан бошланган эди.
Кўп ўтмай индан бўрсикнинг бо-
ши кўринди. У ҳавони ҳидлаб чор
атрофга назар ташладию, астагина
индан чиқди. Унинг кетидан эса
учта кичик бўрсик ҳам чиқди.
Улар дўлана ортига яшири-
нишди. Қари бўрсик эса тез-
да ўз ичига қайтиб кирди. Орадан
икки минут ўтган, у орқа оёғи билан
индан чиқди. Пастга тушаётган
тошлар шитирлашдан у думини
шурпайтириб, анчагача қуйи томонга
югурди.
Ер ишларини тамомлаган, ўрмон
четига бориб оғзада қурққ чўпни
тишлаб келди. У шу тарихка қишга
тайёрланаётган экан.
Бўрсикнинг катталиги тулкидек
келади. Узбекистоннинг тоғлик ра-
ёнларида тез-тез кўзга ташланиб
туради. У асосан арчазорлар ва бу-
тазорлар орасида яшайди. Бўрсик
тунда дайдиб юради. Кундузи кўз-
га кам ташланади. У кўёш бошичи
билан овқат излаб, узоқ-узоқларга
кедади. Тонгга келин ўз инига қай-
тиб келади.
Кўзда бўрсик семирди, жуда кў-
пол ва йўғон бўлиб кетади. Ноябр
ойида қишки уйкуга киради. Мўй-
наси қаттиқ ва жуни хурпайган бў-
гани учун унинг териси унча қим-
мат эмас. Бўрсикнинг жунидан
чишқа тайёрланади, терисидан эса
пояфзал тайёрланади. Бўрсик асо-
си еғи учун овланади. Унинг асо
сўқда музламайди, ҳар хил на-
салликларни даволашда қўлланади.
Бўрсик аз бўйи тайёрлаган ёғи
ни қишда озунка сифатида ишлата-
ди. У ўз инда унча қаттиқ ухла-
майди. Кунлар иссиқ, баъзан ин-
дан чиқиб қор ёғди, қорда думла-
лайди, ўз жунини тозалайди.
Баҳорда бўрсик киши уйкуни та-
момлайди-да, овқат излаб синқон-
лар инини бузадди, арилар уясини
шимийди. Кейинчалик кўнгузлар, ба-
бирга овқат излайди. Кўзда эса ёш
бўрсиклар ўзларича алоҳида яшаш
қобилиятига эга бўладилар.

Бўрсик — дедил хайвон. У ўз
инидан анча нарида рақибни билан
учрашиб қолса, қочмайди, дедил
жанг қилади. Хурпайган ҳолда тиш-
ларини ёқирлатади. Бўрсикнинг
тишлашига дучор бўлган қўлгина
хайвонлар, ҳатто итлар у билан яқ-
каме яқка олишига ботине олмай-
ди. Бўрсик одамга унча кўп зарар
келтирмайди. Ақойибот қишқир-
да жойлашган бўлса, баъзан қовун-
тарвузларни ёриб, уруғини ёвди.
Умуман олганда, бўрсик қўлгина
хашоротлар ва кемирғучиларни йў-
қотиб, одамзодага кўпроқ фойда
келтиради.
М. ҲАЙИТҚУЗИЕВ.
СУРАТДА: Бўрсик индан тунги
овға чиқмоқда.

ҚИЗИҚ ТАДҚИҚОТЛАР

ЗАНГЛАШГА ҚАРШИ

Олимлар кўмилган беизни сақловчи
ўлат идишларини оҳақ билан сақловчи
таклиф қилмоқдалар. Идиш атрофига
яччилган оҳақ севилиб, ураб қўйила-
ди. Реакция натижасида юзга қават
хосил бўлиб, занглашга йўл бермайди.
Бу усул осон ва ишончлидир.

ЦЕНТРИФУГАЛИ ОПЕРАЦИЯ

Америка шаҳарчаси Саннивейлда
гайтстерлар 63 йашар Джозеф Берри-
ни қаттиқ ярадор қилдилар. Улар отган
ўқ мияга кирган бўлиб, хирурглар уни
олиш қил устида эканлигини айтиш-
ди. Лекин бунинг иложи топилди. Бе-
ррини учувчи ва космонавтлар машгу-
лоти учун қўлланиладиган центрифугага
солинди ва айлантирилди. Центрифуга
тезлаштирилган таъсирда ўқ қалла
суянига яқинлашди. Шундан сўнг хи-
рурглар уни қийинчиликсиз олдилар.
Бу ҳодиса жаҳон медицинаси тарихида
биринчи марта содир бўлди.

29 КИЛОГРАММЛИИ АВТОМОБИЛЬ

Автомобиль қурилишининг бу янги
муваффақияти Турни кўрғажисида на-
воиш қилинди. Икки кишилик ўрни-
лиққа эга бўлган 29 киллограммлики
кичик автомобиль. У осон тахланади ва
чечмаданга сиғиди. Бу автомобиль ях-
ши йўлда тезлигини соатига 40 кило-
метргача оширади.

ФЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

Қанди ўткир ҳид
нарсалар (масалан
мурчи, таримдори),
мурчи, таримдори,
овқатга бундай қанд
ёнига қўймаг, ҳиди
ўтаб қолади.
Қаттиқ гўшти си-
риқлаб, қириқсангиз
юмшоқ тортади.
Сабзавотлар тузли
сувда қайнатилса, ма-
заси яхшиланади.

ФАРЗАНДИМ — ОБРҮ- ИФТИҲОРИМ

Ханифа хола ҳов-
лиққанича мактаб ди-
ректорининг кабинетига
кириб келдию, қис-
қатгина салом-алиқдин
сўнг мурдаога кўчди-
қўйди.
— Ўғлим Баҳромга
нима бўлганини ҳеч ту-
шуломай қолдим. Бо-
ла шундай ёвон ва
қобил эдики, бир су-
зимини ҳеч қачон йики
қилмас эди. Энди
булса, бир неча ойда-
ёқ тамоман ўзгарди-
қўйди. Галимга қу-
лоқ солишни истамай-
ди, кўрсин, асло қў-
верасиз. Ўзинга қолса,
қуни бўйи сўзламай-
ди. Мен сўзласам қў-
лоқ жавоб беради. Ай-
тинг, директор она,
ўғлимга нима бўлди,
ахир?
— Мактаб директори
Ханифа хола ни қизиқ-
тирган саволларга
ётиги билан жавоб
бера бошлади.
— Ўғлингизга ҳеч
нарсаси бўлгани йўқ.
Энди у сиз ўйлаганча
ёш бола эмас. У
анча улғайди, ахир
16 ёшга кирди-ку. Э-
нди у ўсмир бўлиб
қолди.
Ўсмирларда муста-
қилликка интилиш
кучли бўлади. Улар
ҳар бир ишни ўз хо-
ҳишларича бажариш-
га, ўз дунёқарашла-
рини ўртага ташлаш-
га ҳарат қиладилар.
Бу билан ҳисоблашни
керак, албатта. Шун-
дай вақтларда «маҳ-
маданилик қилма, ка-
таланнинг ишига ара-
лашма!» деб болани
қайриб ташлашлик
нотўғри. Агар бола
одоб доирасидан чи-
май, ўз фикрини айт-
ган бўлса, бу фикр

Пензага яқинлашар экансиз йўл ёқасида ақойиб безатилган уйчага кўзингиз тушади. Уй пештоқиди металлдан қи-
линган ҳўроз ҳар бир соатда қириқиб туради. «Олтин ҳўроз» қавҳахонаси очилганига унча кўп бўлмади. Аммо ўзи-
нинг тансиқ таомллари билан ҳаммининг эътиборини тортиди.
СУРАТДА: официантка Елина Царева. «Олтин ҳўроз» қавҳахонасининг зали.
А. Овчинников фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ДОНОЛАР СУҲБАТИ

Қадимги Эроннинг Сосониён сулоласига мансуб шоҳ-
лардан бири бўлган Ануширвоннинг доғишманд вазирини
Бузуржмиҳр ўз устодига адаб, тарбия ва ахлоққа онд
бир қанча саволлар берди ва устодидан муносиб жавоблар
олди. Биз бу ерда устод ва шогирдининг савол-жавобла-
рини келтираймиз. (Ануширвон 579-йил, Бузуржмиҳр
580-милодий йилда вафот этган).

ЭРОН ДОНИШМАНДИ
БУЗУРЖМИҲР САВОЛЛАРИ
ВА УСТОДИНИНГ ЖАВОБЛА-
РИ

Бузуржмиҳр устодидан сўради:
— Азиз устодим, ишимни кимга
ишониб топширсам, хотиржам бўла-
ман?
Устоди жавоб берди:
— Ишингни кўнгли ҳасаддан пок
бўлган дўстингга ишониб топшир-
санг, хотиржам бўласан.
— Ешларга энг яхши нарсаси
нимаю, қариларга энг муносиб нарсаси
нима?
— Ешларга — шәрм, ҳаё ва шир-
жоат, қариларга эса бир ишга ки-
ришаркан, аввал муҳокама қилиб,
сўнгра у ишга еста-секинлик билан
киришин.
— Қандай кишини саҳий десак
бўлади?
— Бировга бирор нарсаси берган,
шу қилган ишидан ўзи шодланган
кишини.
— Нима қилсам табилабга ишим
тушмайди?
— Ортиқча ема, ортиқча ухлама,
кам гапир.
— Нима нарсаси хорлик келтиредди.
— Яқовлик.
— Киши нима билан ном чиқа-
ради?
— Ҳар бир ишга хушёрлик билан
киришса, ном чиқаради?
— Қандай кишини доно дедил-
миз?
— Кўп тинглаб, оз сўзлаган ки-
шини.
— Нима нарсалар кишига бахт
келтиради?
— Илм, қўл очиклик, очик юз-
лик.
— Емон фарзанд нимага ўхшай-
ди?
— Баданда ортиқча ўсган гўшта
ўхшайди, кессанг оғриғиди, кесса-
манг айб саналади?
— Меҳмонни қандай куттиш ке-
ради?
— Келганда очик юз билан қар-
ши олиб, кетер олдига йўлакча
кўзатиб бориш.
— Қайси уйда ҳар кун хурсанд
чилик бўлади?
— Болалик уйда.
— Дўстлиқни нима нарсаси суеяй-
тиради?

— Қарз.
— Халол лўқма нима?
— Ўз қўл кучи билан топган лў-
қма.
— Ҳаммага маъқул бўладиган иш-
ларнинг яқини қайси?
— Тавозеъ, таъзим қилиш.
— Асл тавозеъ нима?
— Хушмуомалали бўлиш, ўз ҳақ-
ди ва мартабасини билиш, мунофиқ
ва икки юзлама бўлмаслик.
— Нима қилсам ўзимни танглик-
да қолдирмайман?
— Яхши хулқи бўл, фисқ-фасод-
ли ердан қоч.
— Энг яхши дўстим ким?
— Анбининг ошқора қилмай,
ўзингга айтган ва насиқат қилган
дўстинг.
— Емон дўст ким?
— Емон йўлга бошловчи, сиринг-
ни ошқор қилувчи дўст.
— Нима қилсам ҳаммага ёқаман?
— Веъданига вафо қил, хийнат
қилган, сентга озор берган кишига
озор бериб кўнлундан келса ҳам
кечир, озор берма.
— Нима нарсаси қайғиларни бити-
ради?
— Дўстлар билан дийдор кўри-
шини, олимлар билан суҳбат.
— Нима нарсалар ҳаётимнинг
яқин ўтишига сабабчи бўлади?
— Илм, эҳтижисизлик, олий қим-
метлик, саломатлик.
— Нима нарсалар номимни бул-
ғатади?
— Бўлар бўлмасга ҳар ким билан
ҳазил-маъзах қилиш, одобсиз ва
пасткашлар билан ошнолик.
— Нима қилсам халқ менга меҳ-
рибон бўлади?
— Ҳеч кимга ёмон муомала қил-
ма, ёмон ниятда бўлма, ёлгон сўз-
лашдан тилингни тий, ҳеч кимга
озор берма, шафқатли ва марҳам-
ат бўл.
— Нима билан кўпроқ машгул
бўлай?
— Илм хунар билан машгул бўл,
кўпроқ илм олишга ва хунар ўрг-
нишга ҳарат қил.

Форсчадан Ш. ЗУННУН,
таржимаси.

актив меҳнатта ҳам
эриштинг бор. Ун-
даги бу активлигини
йўлга солишни ўр-
ғани олмоқ керак. Бо-
лаларни иноқлик бил-
лан иш қўришга ўр-
ғатмоқ керак. Улар-
нинг зарур билимлар
билан қуролланиб
олишларига ердан
бермоқ керак. Ик-
тимой ишларни олиб
бора билишга ўрғат-
моқ керак, жисмоний
ва ақлий меҳнат со-
ҳасида узоқоқлик бил-
лан ишлашга ўрғат-
моқ керак.
Бу гапдан ўсмир-
ларга алоҳида масъу-
лият билан эътибор
бериш лозим, деган
хулосани чиқариш
мумкин.
Демак, юқорда
баён қилганларимиз-
дан ота-оналарнинг
асосий вазифаларидан
бири ўсмирлар тар-
бияси билан жиддий-
роқ шуғулланишдан
иборат деган хулоса
келиб чиқади.

Н. ВАЛИЕВА, Низоний номли Тошкент давлат педагогика институтининг педагогика ўқитувчиси.

ТАСС фотохроникаси.

РАССОМ ТАВАССУМИ

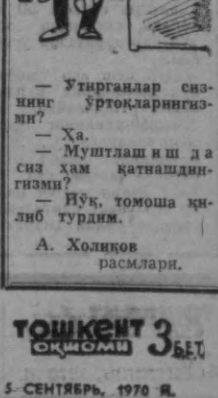

— Отин қизим, бо-
шингизда тайёргина
чамбарангиз бор
экан, туғининг бе-
катгача элтиб бериш.

— Папаша,
телевизор бўлмаган
пайта қандай яша-
ганлар-а?
— «Тинчгина»
яшаганмиз...

БАЛИҚЧИ: — Му-
зика овозига балиқ-
лар келишди деган-
лари йўт ёлгон экан.

— Утирганлар си-
зининг ўртоқларингиз-
ми?
— Ҳа.
— Муштлаш иш да
сиз ҳам қатнашдин-
гизми?
— Йўқ, томоша қи-
либ турдим.
А. Холитов
расмлари.

РЕПОРТАЖ

ХОНАНДА куйламоқда. Занку-шавқларга ту...

— Гуллар жуда яхши очилди. Планиларнинг қандай?

— Планини муддатдан илгари ошғи билан 110 процент қилиб бажардик.

— Гуллар аро сайр қилиб юрар эканми, бир тўп аёлларнинг гуллар тўғрисида гаплашаётганлари устидан чиқиб қолдик.

— Ҳорманлар, — дедик.

— Саломат бўлинглар, — жавоб бердик.

— Чарчамдинларми? — сўрадик.

ГУЛ ДИЁРИМ БОР МЕНИНГ

— Ишимиз чарчаш эмас, ҳордик чикаришнинг ўзику! Сиқилиб турганимда...

— Ҳозирги кунда бўлим учун қўшимча етти гектарлик теллица майдони қурилмоқда.

— Гуллар оралиб шаҳарга қандик Хавлларимиз гулларида, ижодкорларда...

Дунё ажойиботларга тўла

БАРСНИНГ ОХИРГИ САКРАШИ

15 метрли дардан сакраган ёш, кучли Барсинг олдинги оёқ қонқонга тушиб...

БЕШ АСРЛИК ДУБ

Волинь область Крым но во ўрмон ҳўжалнидаги дуб 300 ешдан ошиб кетган.

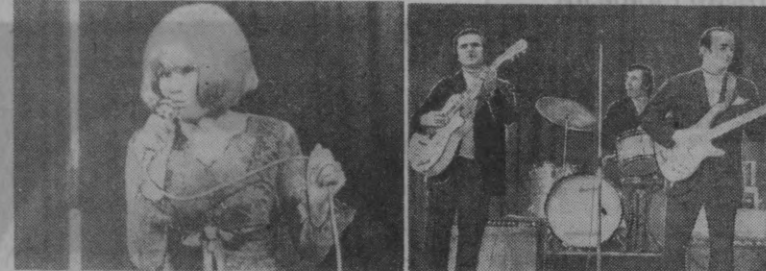
ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Саҳнада Югославияликлар

Югославия эстрадасининг артистлари шаҳримиздаги Спердиров номли концерт залига...

ва югослав тилларидан дарс беради. У университетда ўқиб юрган пайтлардаёқ кўшиқ айтиб юрарди.

Автор фотолари.

РЕКЛАМА ВА ЭҶЛОҢЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 51X да трагедия...

Кино

5 СЕНТЯБРДА ҚИШКИ БИНОДА Мухаббат мавсуми — «ЧАРКА»...

Узбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Тошкент политехника институтининг профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифаларга конкурс

ЭҶЛОҢ ҚИЛАДИ ЭҶлон куради кафедра профессори; электростанциянинг иссиқлик қурилиши...

ДИССЕРТАЦИЯ ЕҚЛАЙДИЛАР

16 сентябрь кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия ва кимия...

УНИВЕРСИТЕТ ТАРИХИ ҲАҚИДА КИТОБ «Узбекистонинг тарихи босмадан чиқарган китоб В. И. Ленин декрети билан 1920 йилда ташкил қилинган...

ТАБИЪ (ҲАЖВИЯ) Наъобиддин эшон дам солдиргани келган хотинлардан бирини...